

ЗАРІЧНЕ – ВІД КОЗАЦЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ ДО СУЧАСНОСТІ

■ До складу Старосалтівської об'єднаної територіальної громади входить село Зарічне, розташоване в лісостеповій місцевості на лівому березі Печенізького водосховища за 21 км від райцентру і за 51 км від міста Харкова.

Село засноване у 1795 році поміщиком **Вадимом Васильовичем Пасеком**. Тож село було назване на його честь Пасеківкою. Ці землі, вздовж річки Сіверський Донець, йому подарував далекий родич — поміщик **Кузін**. Землі, після розформування слобідських козацьких полків, були заселені колишніми військовими поселенцями.

Поміщик **В. В. Пасек** дуже багато зробив для розвитку села: на мальовничому березі Сіверського Донця (на місці теперішньої бази відпочинку «Парус») він побудував церкву, школу для селянських дітей, палац, в якому пан відзначав свята, красивої архітектурної форми житловий будинок, де він мешкав в літній період, цегляний завод на річці, де працювали селяни Пасеківки та сусідніх сіл. У 1895 році на кошти **В. В. Пасека** в селі була організована бібліотека.

Можливо, саме завдяки турботі поміщика **В. В. Пасека** про поліпшення умов життя мешканців села, революційні події 1905–1907 рр. село не зачепили.

Під час революції 1917–1921 рр. влада в селі неодноразово переходила з рук в руки. Всі ці зміни владних структур супроводжувалися різноманітними актами насильства над селянами: вилученням у них худоби, майна, продуктів, а інколи і відкритим фізичним насиллям над людьми. Наприкінці

1919 року остаточно встановлюється радянська влада. За час революційних подій було зруйновано садибу пана **В. В. Пасека**, який виїхав з сім'єю до Канади; церкву, з уламків якої потім побудовано клуб. Було змінено й назву села. Воно отримало назву на честь голови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету **Г. І. Петровського** — с. Петрівське. Такий вибір пояснювався тим, що голова ВУЦВК був у цих місцях, відвідуючи мешканця села **С. Рибалка** — делегата одного із з'їздів рад.

Поступово життя увійшло в нормальне русло. У 1921–1922 роках більшовики відмовилися від політики воєнного комунізму і ввели нову економічну політику. Селяни отримали відносну економічну самостійність. Зростає виробництво продукції індивідуальних селянських господарств. Широкого розвитку набуває виробнича кооперація. У 1927 році у селі організувалася сільськогосподарська артіль, до якої вступили 13 сімей. Визначною подією того року стала поява в артілі першого трактора. Поєднання індивідуального селянського господарства з добровільно створеними товариствами було найбільш оптимальним варіантом розвитку аграрного сектора економіки. В таких умовах селяни з часом дійсно могли переконалися в перевагах великих колективних господарств, де б широко використовувалася техніка та більш досконалі технології. Існування різних форм власності на землю створювало б умови здорової конкуренції на селі, стимулювало підвищення продуктивності праці. На жаль, більшовики пішли іншим шляхом, який в історії отримав назву насильницької суцільної колективізації. У 1929 році в селі створюється колгосп, в якому на початку 1930 року перебували майже всі сім'ї.

Мирне життя мешканців села було перерване віроломним нападом фашистської Німеччини. Багато мешканців села зі зброєю в руках пішли захищати рідну землю.

Відразу після визволення від німецько-фашистської окупації розпочалася відбудова села та ліквідація тяжких наслідків війни. Всі труднощі цього періоду лягли в основному на плечі жінок, підлітків, людей похилого віку.

У післявоєнні роки до колгоспу було приєднано артіль:

ім. Будьонного (с. Металівка) та ім. XVIII партз'їзду (с. Березники). Новоутворене господарство отримало назву — колгосп ім. XVIII партз'їзду. Очолив його **Митрофан Семенович Рибалко**, місцевий житель. Колгосп був одним із передових на Харківщині. У 1964 році колгосп було реорганізовано в господарство овочемолочного напрямку — радгосп «Салтівський». Це господарство мало 5930 га землі, в тому числі 4201 га орної, 200 га зрошувальної, 121 га садків. Радгосп мав 2444 голови великої рогатої худоби, в тому числі 1150 корів. Завдяки спеціалізації значно збільшилось виробництво основних сільськогосподарських продуктів. Інтенсивно велось будівництво виробничих приміщень та об'єктів соціально-культурної сфери. Була побудована їдальня, магазин, засолцех, дитячий садок, гуртожитки, житлові будинки. У зв'язку з будівництвом Печенізького водосховища на річці Сіверський Донець в 1961–1962 рр. була виділена земля під розміщення нового поселення с. Петрівське.

Економічна криза та гіперінфляція, що охопили Україну на початку 1990-х років, вкрай негативно позначилися на господарському житті країни і особливо її аграрного сектора. Розваливши колгоспно-радгоспну систему

господарювання, керівники держави не змогли запропонувати іншої, більш ефективної аграрної політики. Спроби реформ (перетворення колгоспів та радгоспів на колективні сільськогосподарські підприємства, розпаювання землі та майна, розвиток фермерського руху тощо) без належної підтримки з боку держави, диспаритет цін на сільськогосподарську та промислову продукцію, поява величезної кількості посередницьких структур, що лише наживалися на розвалі села — все це призвело до непоправних катастрофічних наслідків у розвитку українського села, особливо глибинки. Яскравим прикладом такого стану може бути і стрімке падіння до економічної прірви радгоспу «Салтівський». У 1998 році радгосп став колективним сільськогосподарським підприємством, з 2000 року це — агрофірма «Салтівське», з 2003 року — ТОВ «Слобожанське», а з 2007 року землі орендує ТОВ «Трайгон Фармінг Харків».

На виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 9 квітня 2015 року № 317-VIII Старосалтівська селищна рада на своєму засіданні 27 листопада 2015 року ухвалила рішення про перейменування с. Петрівське на Зарічне. На сучасному етапі в селі працює молочно-товарна ферма, машинно-тракторні майстерні, тепличне господарство, загальноосвітня школа I–III ступенів, бібліотека, фельдшерсько-акушерський пункт, відділення зв'язку, п'ять об'єктів торгівлі, бази відпочинку.

О. С. Гончарова

■ Старосалтівський Будинок культури переобладнаний з будівлі гуртожитку та офіційно розпочав роботу 2 вересня 2011 року. Актовий зал будинку розрахований на 100 глядацьких місць, на 2-му поверсі виділені кімнати під репетиції та музей, на 1-му також є спортивна кімната, бібліотека та читальний зал. У СБК діють гуртки: вокальна студія; танцювальний гурток та фітнес; секція КЕМПО; теніс.